

Na osnovu člana 168. Statuta Sarajevo - osiguranje d.d. Sarajevo, a po osnovu člana 28. a u vezi sa članom 7.Odluke o dokumentima koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad („Službene novine FBiH „ broj 31/09 i 78/13), Uprava društva dana 13.02.2017.godine donosi:

T A B E L A
ZA ODREĐIVANJE PROCENTA TRAJNOG INVALIDITETA
KAO POSLJEDICE NESRETNOG SLUČAJA
(NEZGODE)

OPŠTE ODREDBE

1.U smislu člana 21 Općih uvjeta za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) ova je Tabela za određivanje procenta trajnog invaliditeta osiguranika kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode) sastavni dio Općih uvjeta i svakog pojedinog ugovora o osiguranju osoba od posljedica nesretnog slučaja koje ugovaratelj osiguranja zaključuje sa Društvom za osiguranje "Sarajevo- osiguranje" d.d. Sarajevo.

2.Za slučaj trajnog invaliditeta usljed nesretnog slučaja konačni se invaliditet na ekstremitetima i kičmi određuje najranije 3 mjeseca poslije završenog cjelokupnog liječenja izuzev kod amputacija i tačaka Tabele gdje je drugačije određeno.Pseudoartroze i hronični fistulozni osteomielitis se cijene nakon definitivnog operativnog i fizikalnog liječenja.Ako se to ne završi ni u roku od 3 godine od dana povrede, kao konačno uzima se stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje procenat trajnog invaliditeta.Kod natučenja koštano mišićnih struktura invaliditet se ne određuje.

3.Kod višestrukih povreda pojedinog ekstremiteta, kičme ili organa ukupni invaliditet na određenom ekstremitetu,kičmi ili organu određuje se tako da se za najveću posljedicu oštećenja uzima procenat predviđen u ovoj Tabeli, od sljedeće najveće posljedice uzima se polovina procenta predviđenog u Tabeli, itd.redom 1/4, 1/ 8 itd.Ukupan procenat ne može premašiti procenat koji je određen Tabelom invaliditeta za potpuni gubitak tog uda ili organa.Posljedice povrede prstiju sabiraju se bez primjene gornjeg principa, uz uvažavanje posebnih Uvjeta u Tabeli.Posljedice umanjene pokretljivosti zgloba mogu iznositi najviše do 1/5 trajnog invaliditeta predviđenog za trajnu ukočenost tog zgloba u funkcionalno nepovoljnom položaju.Labavost i rasklimanost zglobova određuje se po istom principu.Za određivanje umanjene pokretljivosti udova, odnosno labavosti ili rasklimanosti zglobova, obavezno je komparativno mjerenje pokreta artmetrom u svim ravninama.

4.Kod određivanja procenta trajnog invaliditeta osiguranika kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode) primjenjuje se isključivo procenat određen ovom Tabelom.

5.Pri funkcionalnom oštećenju ekstremiteta, procenat trajnog invaliditeta se mjeri u zavisnosti od funkcionalne nesposobnosti cijelih ekstremiteta.

6. Ocjene invaliditeta za različite posljedice na jednom organu ili zglobu gornjih i donjih ekstremiteta se ne sabiraju. Invaliditet se određuje prema onoj tački koja daje najveći procenat, izuzev velikih zglobova gornjeg i donjeg ekstremiteta (rame, lakat, ručje, kuk, koljeno, skočni zglob), gdje se primjenjuje načelo iz tačke 3, s tim što zbir procenata za pojedinačna oštećenja ne može preći ukupno 25% invaliditeta. Nije dozvoljeno sabiranje dvije ili više tačaka koje se odnose na isto funkcionalno oštećenje odnosno posljedicu, na organu ili zglobu gornjih i donjih ekstremiteta.

7. U slučaju gubitka više udova ili organa usljed jednog nesretnog slučaja, procenti invaliditeta za svaki pojedini ud ili organ sabiraju se ali ne mogu iznositi više od 100%.

8. Ako je kod osiguranika postajao trajni invaliditet prije nastanka nesretnog slučaja obaveza Osiguravatelja određuje se prema novom invaliditetu, nezavisno od ranije, osim u sljedećim slučajevima:

- a) ako je prijavljen nesretni slučaj prouzrokovao povećanje dotadašnjeg invaliditeta, obaveza osiguravatelja se utvrđuje prema razlici između ukupnog procenta invaliditeta i ranijeg procenta;
- b) ako osiguranik prilikom nesretnog slučaja izgubi ili povrijedi jedan od ranije povrijeđenih udova ili organa, obaveza osiguravatelja utvrđuje se samo prema povećanom invaliditetu;
- c) Ako ranije degenerativne bolesti zglobovno-koštanog sistema utiču na povećanje invaliditeta nakon nesretnog slučaja, Osiguravatelj će konačni invaliditet iz Tabele invaliditeta umanjiti srazmjerno stanju bolesti za jednu polovinu ili jednu trećinu.
- d) Ako se dokaže da osiguranik boluje od šećerne bolesti, bolesti centralnog i perifernog nervnog sistema, gluhoće, slabovidnosti, bolesti krvožilnog sistema ili hronične plućne bolesti, te ako te bolesti utiču na povećanje invaliditeta nakon nesretnog slučaja, Osiguravatelj će konačni invaliditet umanjiti za jednu polovinu.

9. Subjektivne tegobe u smislu smanjenja motorne mišićne snage, bolova i otoka na mjestu povrede ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta trajnog invaliditeta. Individualne sposobnosti, socijalni položaj ili zanimanje (profesionalna sposobnost) osiguranik ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta invaliditeta.

I GLAVA

1. Difuzna oštećenja mozga sa klinički utvrđenom slikom dekortikacije odnosno decerebracije:
  - hemiplegija inveteriranog tipa sa afazijom i agnozijom;
  - demencija (Korsakovljev sindrom);
  - obostrani Parkinsonov sindrom sa izraženim rigorom;
  - kompletna hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija;
  - epilepsija sa demencijom i psihičkom deterioracijom;
  - psihoza iza organske povrede mozgado 100%
2. Oštećenje mozga sa klinički utvrđenom slikom:
  - hemipareza sa jako izraženim spasticitetom;
  - ekstrapiramidalna simptomatologija (nemogućnost koordinacije pokreta ili postojanje grubih nehotičnih pokreta); pseudobulbarna paraliza sa prisilnim plačem ili smjehom; oštećenje malog mozga sa izraženim poremećajima ravnoteže hoda i koordinacije pokretado 75%
3. Pseudobulbarni sindrom .....do 65%
4. Postraumatska epilepsija poslije povrede mozga sa učestalim napadima i karakternim promjenama ličnosti, bolnički evidentiranim, nakon bolničkog liječenja sa odgovarajućim ispitivanjima .....do 60%
5. Žarišna oštećenja mozga sa bolnički evidentiranim posljedicama psihoorganskog sindroma, sa nalazom psihijatra i psihologa nakon bolničkog liječenja sa odgovarajućim ispitivanjima.....do 30%
6. Hemipareza ili disfazija.....do 30 %
7. Oštećenja malog mozga sa adiadohokinezom i asinergijom.....do 35%
8. Epilepsija kao posljedica povreda mozga:
  - a) bez napada uz redovnu medikaciju do 15%
  - b) sa rijetkim napadima uz medikaciju do 20%
9. Kontuzione povrede mozga:
  - a) postkontuzioni sindrom uz postojanje objektivnog neurološkog nalaza poslije

	bolnički utvrđene kontuzije mozga	do 20%
	b) posttraumatski operisani intracerebralni hematom bez neurološkog ispada	do 10%
10.	Stanje poslije trepanacije svoda lobanja (epiduralni hematom, subduralni hematom) i/ili lom baze lobanje, impresivna fraktura svoda lobanje rentgenološki verificirano, nastalo kao posljedica povrede bez neurološkog ispada	do 5%
11.	Gubitak vlasišta:	
	a) trećina površine vlasišta	do 5%
	b) polovina površine vlasišta.	do 10%
	c) čitavo vlasište	do 15%

POSEBNI UVJETI

1. Za kraniocerebralne povrede koje nisu bolnički utvrđene i liječene u roku 24 sata nakon povrede, ne priznaje se invaliditet po tačkama od 1. do 10. Ne priznaje se invaliditet za jednokratni epi napad nakon povrede mozga.
2. Za posljedice potresa mozga ne priznaje se invaliditet.
3. Sve forme epilepsije moraju biti bolnički utvrđene uz primjenu savremenih dijagnostičkih metoda.
4. Kod različitih posljedica povrede mozga usljed jednog nesretnog slučaja procenti se za invaliditet ne sabiraju već se procenat određuje samo po tački koja je najpovoljnija za osiguranika.
5. Trajni invaliditet se za sve slučajeve koji potpadaju pod tačke 1. – 9. utvrđuje najranije godinu dana poslije povrede, za traumatske epilepsije dvije godine nakon povrede, a za slučajeve pod tačkom 10. određuje se 10 mjeseci poslije završenog liječenja.

**II
OČI**

12.	Potpuni gubitak vida na oba oka	.....100%
13.	Potpuni gubitak vida na jedno oko.....	do 25%
14.	Oslabljenje vida jednog oka: - za svaku desetinu smanjenja.....	do 2,5%
15.	Diplopija kao trajna i ireparabilna posljedica povrede oka:	
	a) eksterna oftalmoplegija.....	do 5%
	b) totalna oftalmoplegija.....	do 10%
16.	Gubitak očnog sočiva:	
	a) afakija jednostrana.....	do 10%
	b) afakija obostrana.....	do 20%
17.	Djelimična oštećenja mrežnjače i staklastog tijela:	
	a) djelimični ispad vidnog polja kao posljedica posttraumatske ablacije retine.....	do 2,5%
	b) opacitates corporis vitrei kao posljedica traumatskog krvarenja u staklastom tijelu oka.....	do 2,5%
18.	Midrijaza kao posljedica direktne traume oka.....	do 2,5%
19.	Potpuna unutarnja oftalmoplegija.....	do 5%
20.	Povrede suznog aparata i očnih kapaka:	
	a) Epifora.....	do 2,5%
	b) Entropium, ektropium.....	do 2,5%
	c) Ptoza kapka.....	do 3%
21.	Koncentrično suženje vidnog polja na preostalom oku:	
	a) do 60 stepeni	.....do 10%
	b) do 40 stepeni	..do 20%
	c) do 20 stepeni	do 30%
	d) do 5 stepeni	do 40%

22. Jednostrano koncentrično suženje vidnog polja;
 a) do 50 stepeni ..... do 5%
 b) do 30 stepeni ..... do 10%
 c) do 5 stepeni ..... do 15%
23. Homonimna hemianopsija.....do 20%

POSEBNI UVJETI

1. Invaliditet se nakon ablacije retine određuje po tačkama 14.,15. i 18.
2. Povreda očne jabučice koja je uzrokovala ablaciju retine mora biti bolnički dijagnosticirana.
3. Ocjena oštećenja oka vrši se po završenom liječenju izuzev po tačkama 16. i 20. za koje minimalni rok iznosi godinu dana nakon povrede
4. Invaliditet po tačkama 22. i 23. ocjenjuje se nakon roka iz tačke 3. ovih Posebnih Uvjeta , uz nove nalaze vidnog polja učinjene metodom kompjuterizovane perimetrije, najranije nakon ozlijede.

III UŠI

24. Potpuna gluhoća na oba uha sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa.....do 40%
25. Potpuna gluhoća na oba uha sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa.....do 60%
26. Oslabljen vestibularni organ sa urednim sluhom .....do 5%
27. Potpuna gluhoća na jednom uhu sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa.....do 10%
28. Potpuna gluhoća na jednom uhu sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa na tom uhu.....do 20%
29. Obostrana naglušost sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa obostrano: ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
- a) 20 - 30%.....do 5%
 b) 31 - 60% .....do 10%
 c) 61 - 85% .....do 20%
30. Obostrana naglušost sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
- a) 20 - 30% .....do 10%
 b) 31 - 60% .....do 20%
 c) 61 - 85% .....do 30%
31. Jednostrana teška naglušost sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: gubitak sluha na nivou od 90-95 decibela .....do 5%
32. Jednostrana teška naglušost sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: gubitak sluha na nivou 90-95 decibela .....do 10%
33. Povrede ušne školjke:
- a) djelimičan gubitak ili djelimična deformacija .....do 3%
 b) potpuni gubitak ili potpuna deformacij.....do 7%

POSEBNI UVJETI

1. Za sve slučajeve iz ove glave određuje se invaliditet poslije završenog liječenja, ali ne ranije od 6 mjeseci nakon povrede, izuzev tačke 33. koja se cijeni po završenom

liječenju.

2. Ako je kod osiguranika utvrđeno prijašnje oštećenje sluha po tipu akustičke traume, invaliditet zbog gubitka sluha nastao zbog traume po Fowler-Sabine umanjuje se za jednu polovinu.

3. Invaliditet po tačkama od 24. do 32. se ne priznaje, ako se radi o posljedicama potresa mozga, natučenja mekog oglavka ili posljedici ozlijede mekih struktura vrata nastalih mehanizmom trzaja vrata.

IV LICE

34.	Ožiljno deformirajuća oštećenja na licu praćena funkcionalnim smetnjama	
	a) u lakom stepenu	do 2%
	b) u srednjem stepenu	do 5%
	c) u jakom stepenu	do 15%
35.	Ograničeno otvaranje usta:	
	a) razmak gornjih i donjih zuba - do 4 cm	do 5%
	b) razmak gornjih i donjih zuba - do 2cm	do 15%
36.	Defekti na čeljusnim kostima, na jeziku ili nepcu sa funkcionalnim smetnjama:	
	a) u lakom stepenu	do 5%
	b) u srednjem stepenu	do 10%
	c) u jakom stepenu	do 15%
37.	Gubitak stalnih zuba:	
	- do 16 godina za svaki zub	0,5%
	- do 17 godina ili više, za svaki zub	1%
38.	Pareza facijalnog živca poslije frakture slepoočne kosti ili povrede odgovarajuće parotidne regije:	
	a) u lakom stepenu	do 5%
	b) u srednjem stepenu	do 10%
	c) u jakom stepenu sa kontrakturom i tikom mimičke muskulature	do 15%
	d) paraliza facijalnog živca.....	do 25%

POSEBNI UVJETI

1. Za kozmetičke i estetske ožiljke na licu ne priznaje se trajni invaliditet.

2. Za slučajeve po tačkama 34., 35. i 36. invaliditet se određuje poslije završenog liječenja, ali ne ranije od 6 mjeseci poslije povrede.

3. Za gubitak zuba pri jelu se ne određuje invaliditet.

4. Za oštećenje popravljenog ili nadomješetnog zuba, te oštećenje zubne krune sa očuvanom pulpom ne priznaje se invaliditet.

5. Invaliditet po tački 38. određuje se poslije završenog liječenja, ali ne ranije od 2 godine poslije povrede, uz klinički pregled i EMNG.

V NOS

39.	Povrede nosa:	
	a) djelimičan gubitak nosa	do 10%
	b) gubitak čitavog nosa.....	do 25%
40.	Anosmia kao posljedica verificirane frakture gornjeg unutaršnjeg dijela nosnog skeleta	do 3%
41.	Promjena oblika piramide nosa.....	do 5%

42. Otežano disanje usljed frakture nosnog septuma koja je utvrđena klinički i rendgenološki neposredno poslije povrede .....do 3%

POSEBNI UVJETI

1.Kod različitih posljedica povreda nosa usljed jednog nesretnog slučaja procenti za invaliditet se ne sabiraju, već se invaliditet određuje samo po tački najpovoljnijoj za osiguranika.

**VI
DUŠNIK I JEDNJAK**

43. Povrede dušnika:
 a) stanje poslije traheotomije kod vitalnih indikacija nakon povrede do 3%
 b) stenoza dušnika poslije povrede grkljana i početnog dijela dušnika do 7%
44. Stenoza dušnika radi koje se mora trajno nositi kanila do 50%
45. Trajna organska promuklost zbog povrede.....do 5 %
46. Suženje jednjaka (verificirano RTG pretragama):
 a) u lakom stepenu do 5%
 b) u srednjem stepenu do 10%
 c) u jakom stepenu do 15%
47. Potpuno suženje jednjaka sa trajnom gastrostomom.....do 70%

**VII
GRUDNI KOŠ**

48. Povrede rebara:
 a) prelom najmanje dva rebra zaraslih sa dislokacijom za cijelu debljinu rebra ili prelom sternuma zacijeljen sa dislokacijom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa ovisno o stupnju dislokacije sternuma.....do 2%
 b) prelom tri ili više rebra zacijeljenih sa dislokacijom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa.....do 5%
49. Stanje nakon torakotomije .....do 5%
50. Oštećenje plućne funkcije restriktivnog tipa uslijed loma rebra, penetrantnih povreda grudnog koša, posttraumatskih adhezija, hematotoraksa i pneumotoraksa:
 a) u lakom stepenu 20-30% smanjen vitalni kapacitet do 7%
 b) u srednjem stepenu 31-50% smanjen vitalni kapacitet do 15%
 c) u jakom stepenu za 51% ili više smanjen vitalni kapacitet do 30%
51. Fistula nakon empiema kao posljedice traume do 10%
52. Hronični plućni apsces kao posljedice traume do 15%
53. Gubitak jedne dojke:
 a) do 50 godina života 10%
 b) preko 50 godina života 5%
 c) teško oštećenje dojke do 50 godina života ..do 5%
54. Gubitak obje dojke:
 a) do 50 godina života 30%
 b) preko 50 godina života 15%
 c) teško oštećenje obje dojke do 50 godina života do 10%
55. Posljedice penetrantnih povreda srca i velikih krvnih sudova grudnog koša:

a) srce sa normalnim elektrokardiogramom	do 20%
b) sa promijenjenim elektrokardiogramom prema preostaloj sposobnosti određene po NYHA klasifikaciji	do 40%
c) krvni sudovi	do 10%
d) aneurizma aorte sa implantatom	do 30%

POSEBNI UVJETI

1. Kapacitet pluća određuje se ponovljenom spirometrijom, a po potrebi i detaljnom pulmološkom obradom i ergometrijom.
2. Ako su stanja iz tač. 48., 49., 51. i 52. praćena poremećajem funkcije pluća restriktivnog tipa, onda se ne cjeni po navedenim tačkama, već po tački 50.
3. Po tačkama 50., 51. i 52. cijeni se nakon završenog liječenja, ali ne ranije od jedne godine od dana povrijeđivanja.
4. Za prelom jednog rebra ne određuje se invaliditet.

VIII KOŽA

56. Dublji ožiljci na tijelu nakon opekotina ili povreda bez smetnji motiliteta, a zahvataju:	
b) do 20% površine tijela	do 5 %
c) preko 20% površine tijela	do 15%
57. Duboki ožiljci na tijelu nakon opekotina ili povreda, a zahvataju:	
a) do 10% površine tijela	do 5%
b) do 20% površine tijela	do 15%
c) preko 20% površine tijela	do 30%

POSEBNI UVJETI

1. Slučajevi iz tač. 56. i 57. izračunavaju se primjenom pravila devetke (šeme se nalaze na kraju tabele).
2. Dublji ožiljak nastaje nakon intermedijalne opekotine (II B stepen) i/ili povrede sa manjim defektom kože.
3. Duboki ožiljak nastaje nakon duboke opekotine (III stepen) ili podkožne subdermalne (IV stepen) i/ili većeg defekta kožnog pokrivača.
4. Za posljedice epidermalne opekotine (I stepen) i površine (II A stepen) invaliditet se ne određuje.
5. Funkcionalne smetnje izazvane opekotinom ili povredama iz tačke 57. ocjenjuju se i prema odgovarajućim tačkama Tabele.

IX TRBUŠNI ORGANI

58. Povrede dijafragme:	
a) stanje nakon prsnuća dijafragme verificirano neposredno nakon povrede u bolnici i hirurški zbrinuto	do 10%

	b) dijafragmalna hernija - recidiv nakon hiruški zbrinute dijafragmalne traumatske kile	do 15%
59.	Postoperativna hernija poslije laparotomije koja je rađena zbog povrede.....	do 7%
60.	Operativni ožiljak ili ožiljci radi eksplorativne laparotomije.....	do 2%
61.	Povreda crijeva i/ili jetre, slezene, želuca:	
	a) sa šivanjem	do 10%
	b) povreda crijeva i/ili želuca sa resekcijom	do 15%
	c) povreda jetre sa resekcijom prema funkcionalnom oštećenju	do 25%
62.	Gubitak slezene kao posljedica povrede (SPLENECTOMIA):	
	a) do 20 godina starosti	15%
	b) preko 20 godina starosti	5%
63.	Povreda gušterače prema funkcionalnom oštećenju	do 15%
64.	Anus praeternaturalis-trajni:	
	a) tankog crijeva.....	do 50%
	b) debelog crijeva.....	do 40%
65.	Sterkoralna fistula	do 25%
66.	Trajni prolapsus recti.....	do 15%
67.	Inkontinencija alvi po dokazanoj povredi analnog sfinktera.....	do 30%

X MOKRAĆNI ORGANI

68.	Gubitak jednog bubrega uz normalnu funkciju drugog	25%
69.	Gubitak jednog bubrega uz oštećenje funkcije drugog	
	a) u lakom stepenu do 30% oštećenja funkcije	do 30%
	b) u srednjem stepenu do 50% oštećenja funkcije	do 45%
	c) u jakom stepenu preko 50% oštećenja funkcije	do 70%
70.	Funkcionalna oštećenja jednog bubrega:	
	a) u lakom stepenu do 30% oštećenja funkcije	do 10%
	b) u srednjem stepenu do 50% oštećenja funkcije	do 15%
	c) u jakom stepenu preko 50% oštećenja funkcije	do 20%
71.	Funkcionalna oštećenja oba bubrega:	
	a) u lakom stepenu do 30% oštećenja funkcije	do 20%
	b) u jakom stepenu preko 50% oštećenja funkcije	do 50%
72.	Poremećaj ispuštanja mokraće usljed povrede uretre graduirane po Charrieru:	
	a) u lakom stepenu ispod 18 CH	do 7%
	b) u srednjem stepenu ispod 14 CH	do 15%
	c) u jakom stepenu ispod 6 CH	do 33%
73.	Potpuna inkontinencija urina zbog oštećenja vanjskog uretralnog sfinktera.....	do 25%
74.	Oštećenje mjehura sa urodinamično smanjenim kapacitetom	
	a) smanjeni kapacitet do 50%.....	do 10%
	b) smanjeni kapacitet iznad 50%.....	do 30%
75.	Neurogeni mjehur neurofiziološki dokazan	do 20%
76.	Urinarna fistula:	
	a) uretralna	15%
	b) perinealna i vaginalna	27%

XI
GENITALNI ORGANI

77.	Gubitak jednog testisa do 60 godina života	10%
78.	Gubitak jednog testisa preko 60 godina života	5%
79.	Gubitak oba testisa do 60 godina života	40%
80.	Gubitak oba testisa preko 60 godina života	20%
81.	Gubitak penisa do 60 godina života	50%
82.	Gubitak penisa preko 60 godina života	25%
83.	Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom do 60 godina života	50%
84.	Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom preko 60 godina života	30%
85.	Gubitak materice i jajnika do 55 godina života:	
	a) gubitak materice	30%
	b) za gubitak jednog jajnika	10%
	c) za gubitak oba jajnika	30%
86.	Gubitak materice i jajnika preko 55 godina života:	
	a) gubitak materice	10%
	b) za gubitak svakog jajnika	5%
87.	Oštećenje vulve i vagine koje onemogućavaju kohabitaciju do 60 godina života	do 50%
88.	Oštećenje vulve i vagine koje onemogućavaju kohabitaciju preko 60 godina života	do 15%

XII
KIČMENI STUB

89.	Povreda kičmenog stuba sa trajnim oštećenjem kičmene moždine ili perifernih živaca (tetraplegija, paraplegija, triplegija) sa gubitkom kontrole defekacije i uriniranja	do 100%
90.	Inkontinencija alvi i /ili urinae uzrokovane oštećenjem konusa medule i/ili kaude ekvine nakon povrede koštanih struktura kičmenog stuba verificirano kliničkim pregledom, radiološkim i elektrofiziološkim pretragama.....do	30%
91.	Povreda kičme sa trajnim djelimičnim oštećenjem kičmene moždine ili perifernih živaca (tetrapareza, tripareza) bez gubitka kontrole defekacije i uriniranja, verificirana EMNG-om i kliničkim pregledom:	
	a) u lakom stepenu	do 15%
	b) u srednjem stepenu	do 35%
	c) u jakom stepenu	do 40%
92.	Povreda kičmenog stuba sa parezom donjih ekstremiteta, verificirana EMNG-om i kliničkim pregledom:	
	a) u lakom stepenu	do 20%
	b) u srednjem stepenu.....do	30%
93.	Smanjena pokretljivost kičme kao posljedica preloma najmanje dva pršljena uz promjenu krivulje kičme (kifoza, gibus, skolioza):	
	a) u lakom stepenu	do 8%
	b) u srednjem stepenu	do 12%
	c) u jakom stepenu	do 20%

94.	Smanjena pokretljivost vratne kičme poslije povrede koštane strukture.....	do 10%
95.	Smanjena pokretljivost kičme poslije povrede koštanog dijela torakalnog segmenta:.....	do 7%
96.	Smanjena pokretljivost kičme poslije povrede koštanog dijela lumbalnog segmenta i/ili torakolumbalnog prelaza.....	do 15%
97.	Serijski prelom 3 ili više spinalnih nastavaka kičme	do 3%
98.	Serijski prelom 3 ili više poprečnih nastavaka kičme	do 3%

POSEBNI UVJETI

- Hernija disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondilolisteza, sakralgija, miofascitisa, kokcigodinijska, išijalgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promjene slabinsko krstačne i vratne regije označene analognim terminima, nisu obuhvaćene osiguranjem.
- Za ozljede bilo kojeg dijela kičme kod kojeg nije došlo do frakture koštanih struktura, ne priznaje se invaliditet.
- Invaliditet zbog umanjavanja pokretljivosti vratne kičme nakon povrede mekih struktura vrata se ne određuje.
- Oštećenja koja spadaju pod tačke 89., 90., 91. i 92. cijeniti po utvrđivanju ireparabilnih neuroloških lezija, ali ne ranije od dvije godine od dana povrijeđivanja.
- Procjena invaliditeta po tačkama 93., 94., 95. i 96. se vrši najranije 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.
- Ocjene po tački 97. i 98. ne dodaju se ostalim tačkama glave XII.

**XIII
KARLICA**

99.	Višestruki prelom karlice uz težu deformaciju ili denivelaciju sakroilijakalnih zglobova ili simfize	do 25%
100.	Simfizeoliza sa dislokacijom horizontalnom i/ili vertikalnom:	
	a) veličine do 2 cm dislokacije	do 3%
	b) veličine preko 2cm dislokacije	do 10%
101.	Prelom jedne crijevne kosti saniran uz dislokaciju	do 3%
102.	Prelom obje crijevne kosti saniran uz dislokaciju	do 7%
103.	Prelom stidne ili sjedne kosti saniran uz dislokaciju	do 3%
104.	Prelom 2 kosti: stidne, sjedne, ili stidne i sjedne uz dislokaciju	do 5%
105.	Prelom krstačne kosti, saniran uz dislokaciju:.....	do 10%
106.	Operativno odstranjena trtična kost.....	do 5%

POSEBNI UVJETI

- Za prelom kostiju karlice koji su zarasli bez dislokacije i bez objektivnih funkcionalnih smetnji ne određuje se invaliditet.
- Za prijelom trtične kosti ne određuje se invaliditet.

**XIV
RUKE**

107.	Gubitak obje ruke ili šake	100 %
108.	Gubitak ruke u ramenu (eksartikulacija)	70 %

109. Gubitak ruke u području nadlaktice	65 %
110. Gubitak ruke ispod lakta sa očuvanom funkcijom lakta	60 %
111. Gubitak šake	55 %
112. Gubitak svih prstiju:	
a) na obje šake	90%
b) na jednoj šaci	45%
113. Gubitak palca	15%
114. Gubitak kažiprsta	7%
115. Gubitak srednjeg, domalog i malog prsta:	
a) srednjeg	5%
b) domalog ili malog, za svaki prst	3%
116. Gubitak metakarpalne kosti palca	do 6%
117. Gubitak metakarpalne kosti kažiprsta	do 3%
118. Gubitak metakarpalne kosti srednjeg, domalog i malog prsta, za svaku kost	do 2%

POSEBNI UVJETI

1. Za gubitak jednog članka palca određuje se polovina, a za gubitak jednog članka ostalih prstiju određuje se trećina invaliditeta određenog za dotični prst.
2. Djelimičan gubitak koštanog djela članka, cijeni se kao potpuni gubitak članka.
3. Za gubitak jagodice prsta određuje se polovina procenta određenog za gubitak članka tog prsta.

**XV
NADLAKTICA**

119. Potpuna ukočenost ramenog zgloba u funkcionalno nepovoljnom položaju (addukcija)	do 30%
120. Potpuna ukočenost ramenog zgloba u funkcionalno povoljnom položaju (Abdukcija)	do 20%
121. Umanjena pokretljivost ruke u ramenom zglobu, komparirano sa zdravom rukom:	
a) u lakom stepenu smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu	do 3%
b) u srednjem stepenu smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	do 5%
c) u jakom stepenu smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	do 10%
122. Labavost ramenog zgloba sa koštanim defektom zglobnih tijela	do 10%
123. Pseudoartroza ključne kosti.....do 5%	
124. Djelimično iščašenje (subluksacija) akromioklavikularnog, ili sternoklavikularnog zgloba rtg verificirana	do 2%
125. Potpuno iščašenje akromioklavikularnog ili sternoklavikularnog zgloba rtg verificirano	do 3%
126. Endoproteza ramenog zgloba	do 20%
127. Pseudoartroza nadlaktične kosti	do 20%
128. Hronični osteomielitis kostiju gornjih ekstremiteta sa fistulom	do 10%
129. Paraliza živca akcesoriusa	do 10%
130. Paraliza brahijalnog pleksusa	60%
131. Djelimična paraliza brahijalnog pleksusa (ERB ili KLUMPKE)	30%
132. Paraliza aksilarnog živca	10%
133. Paraliza radijalnog živca	25%
134. Paraliza živca medianusa	30%
135. Paraliza živca ulnarisa	20%

136. Paraliza dva živca jedne ruke	50%
137. Paraliza tri živca jedne ruke	60%

POSEBNI UVJETI

1. Za parezu živca određuje se maksimalno do 1/3 invaliditeta određenog za paralizaciju dotičnog živca.
2. Za slučajeve koji spadaju pod tačke 130. do 137. određuje se invaliditet po završenom liječenju ali ne prije dvije godine poslije povrede uz obaveznu verifikaciju sa EMNG ne starijom od 3 mjeseca i uz klinički pregled.
3. Ocjena na osnovu tačke 121. može se donijeti najranije šest mjeseci nakon završenog kompletnog liječenja.

**XVI
PODLAKTICA**

138. Potpuna ukočenost zgloba lakta u funkcionalno povoljnom položaju.....	do 15%
139. Potpuna ukočenost zgloba lakta u funkcionalno nepovoljnom položaju.....	do 20%
140. Umanjena pokretljivost zgloba lakta, komparirana sa zdravom rukom:	
a) u lakom stepenu smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu.....	do 3%
b) u srednjem stepenu smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu.....	do 6%
c) u jakom stepenu smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu do.....	do 12%
141. Rasklimani zglob lakta-oscilacija pokreta u poprečnom smjeru:	
a) oscilacija do 20 stepeni.....	do 5%
b) oscilacija preko 20 stepeni.....	do 10%
142. Endoproteza lakta	do 15%
143. Pseudoartroza obje kosti podlaktice	do 20%
144. Pseudoartroza radiusa	do 10%
145. Pseudoartroza ulne	do 10%
146. Potpuna ukočenost podlaktice u supinaciji	do 20%
147. Potpuna ukočenost podlaktice u srednjem položaju	do 10%
148. Potpuna ukočenost podlaktice u pronaciji	do 15%
149. Umanjena rotacija podlaktice (pro-supinacija) komparirana sa zdravom rukom:	
a) u lakom stepenu smanjenje 1/3 pokreta zglobu	do 3%
b) u srednjem stepenu smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	do 7%
c) u jakom stepenu smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	do 15%
150. Potpuna ukočenost ručnog zgloba:	
a) u položaju ekstenzije	do 10%
b) u osovini podlaktice	do 15%
c) u položaju fleksije	do 20%
151. Umanjena pokretljivost ručnog zgloba komparirana sa zdravom rukom:	
a) u lakom stepenu smanjenje 1/3 pokreta u zglobu	do 3%
b) u srednjem stepenu smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	do 6%
c) u jakom stepenu smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	do 12%
152. Rentgenološki dokazani prijelom u području ručnog zgloba zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju ručnog zgloba	do 3%
153. Endoproteza navikularne (čunjaste) kosti i/ili os lunatum (mjesečaste kosti)	do 10%

POSEBNI UVJETI

1. Pseudoartroza čunjaste i/ili polumjesečaste kosti se cijeni prema tački 151.
2. Pri umanjenju samo jednog pokreta (pronacije ili supinacije) priznaje se 1/2 pripadajućeg invaliditeta po tački 149.

XVII PRSTI

154. Potpuna ukočenost svih prstiju jedne ruke	do 30%
155. Potpuna ukočenost čitavog palca	do 10%
156. Potpuna ukočenost čitavog kažiprsta	do 5%
157. Potpuna ukočenost srednjeg, domalog i malog prsta:	
a) čitavog srednjeg prsta	.....do 2%
b) domalog ili malog prsta, za svaki	...do 1 %
158. Umanjena pokretljivost palca poslije uredno zaraslog preloma baze I metakarpalne kosti (Bennett)	do 2%
159. Nepravilno zarastao Bennett-ov prelom palca	do 5%
160. Prelom metakarpalnih kostiju:	
a) nepravilno zarastao prelom I metakarpalne kosti	do 3%
b) za ostale metakarpalne kosti II, III, IV i V-e za svaku kost	do 1 %
161. Umanjena pokretljivost distalnog ili bazalnog zgloba palca:	
a) u lakom stepenu	do 2%
b) u jakom stepenu	do 4%
162. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova kažiprsta	do 2%
163. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova:	
a) Srednjeg prsta.....	do 1%
b) Domalog ili malog prsta.....	do 0,5%

POSEBNI UVJETI

1. Za potpunu ukočenost jednog zgloba palca određuje se polovina, a za potpunu ukočenost jednog zgloba ostalih prstiju određuje se trećina invaliditeta određenog za gubitak tog prsta.
2. Zbir procenata za ukočenost pojedinih zglobova jednog prsta ne može biti veći od procenta određenog za potpunu ukočenost tog prsta.
3. Ukupan invaliditet po tač. 161., 162. i 163. ne može iznositi više od invaliditeta za potpunu ukočenost istog prsta.
4. Pod lakim stepenom podrazumijeva se smanjena pokretljivost za polovinu normalne pokretljivosti, a pod jakim stepenom podrazumijeva se smanjena pokretljivost preko polovine normalne pokretljivosti.

XVIII NOGE

164. Gubitak obje natkoljenice	100%
165. Eksartikulacija noge u kuku	70%
166. Gubitak nadkoljenice u gornjoj trećini, patrljak nepogodan za protezu	60%
167. Gubitak noge iznad koljena ili u koljenskom zglobu	do 50%
168. Gubitak obje noge ispod koljena	do 80%
169. Gubitak noge ispod koljena	do 40%

170. Gubitak oba stopala	70%
171. Gubitak jednog stopala	35%
172. Gubitak stopala u Chopart-ovoj liniji	30%
173. Gubitak stopala u Lisfranc-ovoj liniji	25%
174. Transmetatarzalna amputacija	20%
175. Gubitak I ili V metatarzalne kosti	do 3%
176. Gubitak II, III i IV metatarzalne kosti, za svaku	2%
177. Gubitak svih prstiju stopala na jednoj nozi	10%
178. Gubitak palca na stopalu:	
a) gubitak krajnjeg članka palca	1%
b) gubitak cijelog palca	2%
179. Gubitak čitavog II-V prsta na nozi, za svaki prst	... 1%
180. Djelimični gubitak II-V prsta na nozi, za svaki prst.....	0,5%

POSEBNI UVJETI

1. Ukočenost interfalangealnih zglobova II-V prsta u ispruženom položaju ili umanjena pokretljivost ovih zglobova ne predstavlja invaliditet.

**XIX
KUK**

181. Potpuna ukočenost kuka u funkcionalno povoljnom položaju	20%
182. Potpuna ukočenost kuka u funkcionalno nepovoljnom položaju	do 30%
183. Potpuna ukočenost oba kuka	do 60%
184. Nereponirano zastarjelo traumatsko iščašenje kuka	do 30%
185. Pseudoartroza vrata butne kosti sa skraćanjem	do 25%
186. Deformirajuća č artroza kuka poslije preloma uz smanjenu pokretljivost kuka sa RTG verifikacijom komparirano sa zdravim kukom:	
a) u lakom stepenu smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu	do 6%
b) u srednjem stepenu smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	do 12%
c) u jakom stepenu smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	do 25%
187. Endoproteza kuka:	
a) djelimična.....	do 10%
b) potpuna.....	do 20%
188. Umanjena pokretljivost kuka komparirana sa zdravim kukom:	
a) u lakom stepenu smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu	do 3%
b) u srednjem stepenu smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	do 6%
c) u jakom stepenu smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	do 12%
189. Pseudoartroza butne kosti	do 20%
190. Nepravilno zarastao prelom butne kosti uz angulaciju za:	
a) 10 do 20 stepeni	do 5%
b) preko 20 stepeni	do 10%
191. Hronični osteomielitis kostiju donjih udova sa fistulom	do 7%
192. Veliki duboki ožiljci u mišićima nadkoljenice ili podkoljenice kao i traumatske hernije mišića nadkoljenice i podkoljenice, bez poremećaja funkcije zgloba	do 3 %
193. Cirkulatorne promjene nakon penetrantne povrede velikih krvnih sudova donjih ekstremiteta:	
a) podkoljenice	do 5 %
b) nadkoljenice	do 10 %

194. Skraćivanje noge usljed preloma:
a) 2 - 4 cm	do 5%
b) 4,1 - 6cm	do 10%
c) preko 6 cm.....	do 15%

POSEBNI UVJETI

1.Kod tačke 188. invaliditet se ne određuje ako je umanjena pokretljivost manja od 10 stepeni.

XX
POTKOLJENICA

195. Ukočenost koljena:
a) u funkcionalno povoljnom položaju (do 10 stepeni fleksije)	do 15%
b) u funkcionalno nepovoljnom položaju	do 25%
196. Deformirajuća artroza koljena poslije povrede zglobnih tijela uz umanjenu pokretljivost, sa rendgenološkom verifikacijom, komparirano sa zdravim koljenom:
a) u lakom stepenu smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu	do 5%
b) u srednjem stepenu smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	do 10%
c) u jakom stepenu smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	do 15%
197. Umanjena pokretljivost zgloba koljena, komparirana sa zdravim koljenom:
a) u lahkom stepenu smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu	do 3%
b) u srednjem stepenu smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	do 6%
c) u jakom stepenu smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	do 12%
198. Endoproteza koljena .....do 15%
199. Rasklimanost koljena poslije povrede kapsule i ligamentarnog aparata, komparirana sa zdravim koljenom:
a) nestabilnost do 5mm	do 2%
b) nestabilnost od 5,1 do 10mm.....	do 5%
c) nestabilnost za više od 10,1 mm.....	do 10%
200. Rentgenološki verifikirani prijelomi u području koljena zarasli sa pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju koljena .....do 3%
201. Operativno odstranjenje meniskusa u cijelosti ..... do 3%
202. Slobodno zglobno tijelo u koljenu kao posljedica povrede sa funkcionalnim smetnjama.....do 2,5%
203. Funkcionalne smetnje poslije odstranjenja patele:
a) parcijalno odstranjenje patele	do 3%
b) totalno odstranjena patele	do 8%
204. Pseudoartroza patele sa funkcionalnom smetnjom .....do 5%
205. Recidivirajući traumatski sinovitis i/ili nestabilnost patele poslije povrede .....do 3%
206. Pseudoartroza tibije.....do 15%
207. Nepravilno zarastao prelom potkoljenice sa valgus, varus ili recurvatum deformacijom, komparirano sa zdravom podkoljenicom:
a) od 5 -15 stepeni	do 7%
b) preko 15 stepeni	do 12%
208. Potpuna ukočenost skočnog zgloba u funkcionalno povoljnom položaju (5-10 stepeni plantarne fleksije) .....do 10%
209. Potpuna ukočenost skočnog zgloba u funkcionalno nepovoljnom položaju .....do 15%
210. Umanjena pokretljivost skočnog zgloba nakon verifikiranih ozljeda koštanih struktura-komparirano sa zdravim:
a) u lakom stepenu smanjenja do 1/3 pokreta u zglobu	do 3%

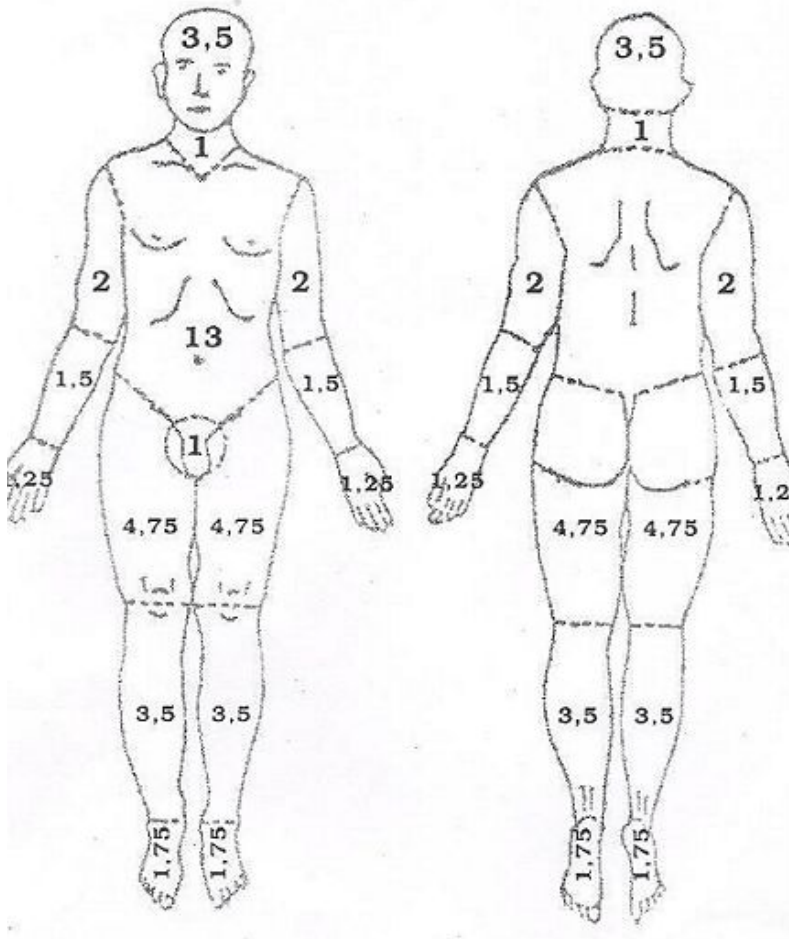
	b) u srednjem stepenu smanjenja do 2/3 pokreta u zglobu	do 5%
	c) u jakom stepenu smanjenja preko 2/3 pokreta u zglobu	do 10%
211.	Endoproteza skočnog zgloba	do 15%
212.	Traumatsko proširenje meleolarne viljuške stopala komparirane sa zdravim stopalom	do 7%
213.	Deformacija stopala: pes eskavatus, pes planovalgus, pes varus, pes ekvinus:	
	a) u lahkom stepenu	do 5%
	b) u jakom stepenu	do 10%
214.	Deformacija kalkaneusa poslije kompresivnog preloma	do 10%
215.	Deformacija talusa poslije preloma uz deformirajuću artrozu	do 10%
216.	Izolirani prelomi tarzalnih kostiju sa eventualnom funkcijskom smetnjom	do 5%
217.	Deformacija jedne metatarzalne kosti nakon preloma za svaku (ukupno ne više od 10%)	1%
218.	Potpuna ukočenost krajnjeg zgloba palca na nozi	1%
219.	Potpuna ukočenost osnovnog zgloba palca na nozi ili oba zgloba	2%
220.	Ukočenost osnovnog zgloba II-V prsta, za svaki prst	1%
221.	Deformacija ili ankiloza II-V prsta na nozi u savijenom položaju (digitus fleksus), za svaki prst	do 1 %
222.	Veliki ožiljci na peti ili tabanu poslije defekta mekih dijelova:	
	a) površine do 1/2 tabana	do 5%
	b) površina preko 1/2 tabana	do 15%
223.	Paraliza ishijadičnog živca	30%
224.	Paraliza femoralnog živca	20%
225.	Paraliza tibijalnog živca	15%
226.	Paraliza peronealnog živca	15%
227.	Paraliza glutealnog živca	5%

POSEBNI UVJETI

1. Invaliditet se ne određuje za oštećenje meniskusa, nego samo za operativno odstranjenje meniskusa u cijelosti.
2. Za distorzije se ne određuje invaliditet.
3. Za slučajeve koji spadaju pod tačke 223.- 227. određuje se invaliditet po završenom liječenju ali ne ranije od 2 godine poslije povrede sa verifikacijom EMNG-a ne starijem od 3 mjeseca.
4. Za pareze živca na nozi određuje se maksimalno 1/3 procenta određenog za paralizu toga živca.
5. Invaliditet se po ovim tabelama ne određuje kod distorzije skočnog zgloba gdje nije dokazana ruptura ligamenata.

PROCJENA OPEČENE POVRŠINE PO WALLACE-ovom PRAVILU

PRAVILO DEVETKE:

- vrat i glava	9 %
- jedna ruka	9 %
- prednja strana trupa	2 x 9 %
- zadnja strana trupa	2 x 9 %
- jedna noga	2 x 9 %
- perineum i genitalije	1 %

Ova Tabela za određivanje procenta trajnog invaliditeta osiguranika kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode) primjenjuje se na ugovore o osiguranju zaključene nakon stupanja na snagu iste.

Tabela za određivanje procenta trajnog invaliditeta osiguranika kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode) stupa na snagu i primjenjuju se danom donošenja.